

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, GRUODIS - DECEMBER 24, 1988

Nr. 251

„LKB Kronika“, Nr. 77.

(Tęsinys)

Pagarba Bažnyčios ir Tautos didvyriams

Pašventinus kapo paminklą, buvo sugiedota „Marija, Marija“, „Lietuva Brangi“, „Lietuva, Tėvyne mūsų“. Prie kun. J. Zdebskio kapo jaunimo vardu kalbėjo Robertas Grigas. Jis kvietė jaunimą aktyviai remti Eucharistinį sąjūdį, savo asmeniniu pavyzdžiu per pasiaukojančią meilę Kristui ir Bažnyčiai prisidėti prie greitesnio Tautos prisikėlimo. Valdžios siūstieji asmenys bandė sutrukdyti minėjimo darną, tačiau jų gretose neatsirado nė vieno, kuris būtų išdrįsęs viešai išstoti. Girdėjosi tik užkulisiniai priekaištai vieni kitiems: „Kodėl tu nekalbėjai?“ ir pan. Pasitenkinta įprastiniu dalyvių fotografavimu, mašinų numerių registracija.

Prelato Adomo Jakšto-Dambrausko 50-tųjų mirties metinių minėjimas buvo surengtas vasario 16 d. įvykių fone. Pamaldos Kauno katedroje įvyko vasario 1 d., mieste dar tebegaliojo nepaskelbto karo statusas – pamaldos ir jų dalyviai buvo aplyčiausiai stebimi saugumo darbuotojų. Pamaldų metu buvo pasakyti du pamokslai. Juos pasakė vyskupas Juozas Preikšas ir Kauno Kunigų seminarijos

Eina nuo 1972 metų
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

rektorius Viktoras Butkus. Vyskupas J. Preikšas išsamiai išnagrinėjo prelatą A. Jakšto-Dambrausko veiklą, didžiulį jo indėlį lietuvių kultūrai, visuomeniniam gyvenimui, religinės sąmonės ugdymui. Po pamaldų prie kapo susirinkę tikintieji organizuotai meldėsi, deklamavo eiles, giedojo giesmes. Pabaigai buvo sugiedotas Nepriklausomos Lietuvos himnas „Lietuva, Tėvyne mūsų“.

Šie 1988 m. mūsų tautai neeiliniai. 1918 m. vasario 16 d., pasinaudodama istorinėmis aplinkybėmis, Lietuva sugebėjo pasiskelbti suverene valstybe. Vasario 16 d. sukako 70 metų nuo šio kiekvienam lietuviui neįkainojamai brangaus istorinio fakto. Tauta paversta, bet laisvės troškimas gyvas, jis pasireiškia kiekvienų metų vasario 16 d., tautai brangiose šventėse, o ypatingai šiais jubiliejiniais metais. Šiais metais valdiški bedieviai savo propagandine veikla kaip niekada išgarsino šią datą.

(Bus daugiau)

(Medici Madonna)

Frankfurt, Stadelches Kunstinstitut

Mergelė Marija su Kūdikiu ir šventaisiais Petru, Jonu Krikštytoju, Kosmu ir Damijonu.

1,800,000 parašų — Lietuvos referendumas

Vilnius. — Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimas, susirinkęs gruodžio 4 d. Vilniuje, skelbia šį kreipimąsi į Lietuvos gyventojus Kūčių dienos proga.

Šeštadienį, gruodžio 24 d., 9 val. vak., savo namuose pusei valandos gesinkime visas šviestas, išjunkime televizorius ir pastatykite languose degančias žvakes. Susėdę kartu ir susikaupę pamąstykime, ar esame atgimusi ir vieninga tauta.

Mes jautėmės vieningi, kai degant žvakėm, aptarėme 1939 m. rugpjūčio 23 d. pasėkmes ir kai minėjome Sibiro tremtinių tragišką likimą. Mes buvome vieningi, kai 1,800,000 rankų parašais balsavome prieš mums primetamus mūsų valstybingumą varžančius TSRS Konstitucijos pataisus.

Šį Kūčių vakarą mes tūkstančiais uždegtų žvakių vieningai pasisakykime už Lietuvos valstybingumą. Tai bus visos Lietuvos šeimų referendumas. Tegul tamsa mūsų namuose simbolizuoja tą padėtį, kurioje mes esame. Tegul žvakė liepsna simbolizuoja mūsų viltį ir mūsų ryžtą siekti savarankiško gyvenimo, ir mūsų

poste pasilikus dabartinis Religijų reikalų tarybos įgaliojimas, sunku tikėtis, kad man bus leista sugrįžti į savo pareigas Vilniaus arkivyskupijoje. Valdžia nenori pripažinti, kad yra padariusi klaidą. O be to, pridūrė vyskupas, nuo Žagarės iki Vilniaus yra trys šimtai kilometrų. Tai toks tolimas kelias...

Romos dienraštis „Il Tempo“ pasikalbėjimą su Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus vysk. Julijono Steponavičiaus paskelbė su šia antvyskupiją, vysk. Steponavičius atsakė, jog dabartinis metu neturįs daug viltų. Kol savo

tikėjimą, kad mes atgausime savo šventas teises, ir tai, kad mūsų siekimas yra doras. Tegul bus kaip nori vieninga tautos valia.

Sąjūdžio Seimas

Ir Gruzija atmetė Kremliaus konstituciją

Vatikano miestas. — Vatikano dienraštis „L'Osservatore Romano“ ir kiti užsienio laikraščiai informuoja, kad Gruzijoje veiktantis visuomeninis sąjūdis „Rustaveli“, turintis daugiau negu šimtą tūkstančių žmonių tiesiogiai kreipėsi į sovietų kompartijos generalinį sekretorių, ragindamas jį nutraukti svarstybas dėl Konstitucijos pakeitimų ir pataisų ir dėl rinkiminių įstatymo reformos. Gruzijos sąjūdis pažymi, kad ruošiamos pataisos ir reformos akivaizdžiai prieštarauja persitvarkymo dvasiai, pažeidžia vadinamą sovietinių respublikų suverenumo teises. Gruzijos sostinėje Tbilisyje tūkstančiai žmonių dalyvavo demonstracijoje prieš konstitucines reformas. Užsienio spauda praneša, kad Gruzijos Aukščiausioji taryba atmetė sovietinės valdžios siūlomą TSRS konstitucijos pakeitimų ir papildymų projektą.

— Gynybos departamentas pranešė, jog aštuonios ginklų gamimo bendrovės nelegalių būdu buvo išgijusios slaptus vyriausybės dokumentus, kuriuos panaudodami galėjo pasirošti kontraktų klausimų atsakymai.

— Londone Britanijos vyriausybė pranešė, jog naujam tankui sukonstruoti pasirinko savo vietinę Vickers PLC kompaniją, vietoj siūlomų Amerikos ir Vokietijos.

Linkime visiems čia ir Lietuvoje malonių Kristaus gimimo švenčių!

Kalėdos Lietuvoje

Vilnius. — Lietuvoje pirmą kartą po II Pasaulinio karo pabaigos bus švenčiamos Kalėdos. Kard. V. Sladkevičius, pasikalbėjęs su amerikiečių katalikų žinių agentūros „National Catholic News“ korespondentu, pasakė, jog nuo šių metų Kalėdos Lietuvoje bus visuotiniai pripažinti šventė ir gal būt kalėdinės pamaldos bus perduodamos per televiziją. Jis pats paprašęs valdžios paskelbti Kalėdas nedarbo diena ir valdžia be jokių sunkumų šį jo prašymą patenkino. Šv. Mišių transliacijai valdžia taip pat nedarė jokių kliūčių. Visų Šventųjų dieną lapkričio 1 taip pat buvo paskelbta nedarbo diena.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prez. R. Reagan su žmona išskrido į Californiją, kur savo namuose praleis šventes. Ketvirtadienio vakare buvo per ABC televiziją su juo paskutinis pasikalbėjimas, kurį pravedė David Brinkley.

— Pan Amerikanių lėktuvo tragedijoje, kuri įvyko Skotijoje, linkstama manyti, kad tai buvo sabotžas, nes lėktuvas sprogo ore. Prileidžiama, kad tai padarė teroristai. Prieš dvi savaites, kaip dabar sužinota, kažkas paskambino į Amerikos ambasadą Helsinkyje ir, kalbėdamas Vidurio Rytų akcentu, išpėjo, jog teroristai yra suplanavę susprogdinti Pan American lėktuvą, kuris skris iš Frankfurto į Ameriką. Netikėta, bet taip įvyko ir teroristai nužudė 280 žmonių.

— Varšuvoje Lenkijos komunistų vadovs W. Jaruzelski pranešė, kad iš Politbiuro pašalino 6 griežtosios linijos narius. Taip nubalsavo 230 narių Centro komitetas.

— New Yorke pranešama, kad NBC televizija laimėjo teisę transliuoti 1992 metų vasaros Olimpinis žaidimus Barcelonoje, Ispanijoje. Už visa tai sumokės 401 mil. dol.

— Vatikane popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priėmė Maskvos stačiatikių patriarchato atstovą Volokolamsko arkivyskupą Pitirimą su septyniais sovietinės delegacijos nariais, dalyvavusiais studijų seminare „Sąžinės laisvė Sovietų Sąjungoje“.

— Maskvoje Motina Teresė iš Calcuttos pasakė, jog ji atsisų 8 vienuoles į Maskvą ir Armėnijos padėti žemės drebėjimo aukoms. Sovietų Sąjungoje iki šiol karitatyviniai šalpos darbai religinėms organizacijoms buvo uždrausti.

— Niurnberge Vak. Vokietijos teismas nuteisė visam amžiui kalėti 82 m. amžiaus Wilhelm Wagner, kuris II Pasaulinio karo metu Lenkijoje esą nužudęs tris žmones. Tačiau teismas neįsakė jo tuojau pat įkalinti.

— Atlantic mieste kun. Frank Giliberti laimėjo pinigais lošimo mašinose 1,077,777.77 dol. Jis sakė tuos pinigus panaudosias katalikiškos mokyklos reikalmams.

— Sovietų Sąjungos vyriausybė nusprendė, jog kriminalinių įstatymų kode turi būti palikta mirties bausmė.

Europos Parlamentui, Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui

Vilnius. 1988 gruodžio 22. — Lietuvos Informacijos Centras pasiekė Lietuvos Helsinkio grupės dokumentą Nr. 56, skirtas VLIKUI ir Europos Parlamentui Strasboure. Pateikiame pilną dokumento tekstą.

Pareiškimas

Mus pasiekė du pareiškimai, 1988 m. spalio 28 d. Strasboure paskelbtasis „Apie Pabaltijo respublikų būsimą vystymąsi“ ir Europos Parlamento nutarimo projektas vokiečių kalba „Entschliessung Entwurf“, kuris būsimas priimtas š.m. gruodžio 15 d. Abejuose pareiškimuose dominuoja mums svetimi ir nepriimtini dalykai, kaip antai, kad Lietuvos gyventojai išbuve penkiasdešimt metų be savos valstybės tenorį vien tik kultūrinės bei ekonominės savivaldos TSRS konfederacijos sudėtyje. Išėitų jog okupacinėje padėtyje mūsų tautos jėgos pradėjo sekti, jos moraliniai ir intelektualiniai ištekliai pradėjo tirpti, tauta nebeteiko jėgų atgauti savo laisvę ir valstybingumą. Tauta neva jau nebepajėgia sukaupti visos energijos, kad taptų lygiateisiu Europos tautų šeimos nariu. Šitaip galvojančioms pareiškimams — apsirinkate, nes jokia okupacija lietuvių tautos nepadarė nei vergo, nei pusvergo.

Pareiškimuose kalbama apie kažkokią valdžios bei tariamas valstybingumo formas, einančias iš Maskvos. Pareiškimų autoriai tiesiog pamiršo, kad visa tai mūsų visiškai neliečia, kadangi 1940 metų birželio viduryje Lietuvos valstybingumas buvo sunierytas, nes mūsų kraštą okupavo Maskvos valstybės kariuomenė, su kurios pagalba dar ir šiandien TSRS tebešimininkauja mūsų Tėvyne.

Remdamiesi visų pripažintąja tarptautine teise, jog kiekviena tauta turi apsisprendimo teisę ir atsimindami Helsinkio pasitarimo baigiamąjį aktą, pagal kurį taikiu būdu gali būti keičiamos Europos valstybių sienos, griežtai pasisakome prieš visokias manipuliacijas, pareikšdami, kad lietuvių tauta, kaip ir tuo pačiu metu okupuotos Estijos ir Latvijos tautos, turi teisę savo likimą spręsti vien tik ji pati, o kad tas įvyktų — privalo būti išvesta okupacinė kariuomenė. Tik Nepriklausomos Lietuvos valstybė sudarys rėmus, kuriuose iškūnys Lietuvos gyventojų ateities lūkesčiai.

Pasirašė 14 Lietuvos Helsinkio grupės narių.

Politinių kalinių gelbėjimas

Vilnius. 1988 gruodžio 22. — LIC pranešimu, Lietuvos Politinių Kalinių Gelbėjimo komiteto pirmininkas Povilas Pečiūnas pranešė, kad komitetas valdžiai gruodžio 7 d. išklė šešių lietuvių bylas, kurios, komiteto nuomone, turi politinių kalinių ar tremtinių statusą.

Komitetas politiniams kaliniams laiko Boleslavą Lizūną, K. Muzikevičių ir Arūną Dainauską. Lizūnas ir Muzikevičius nutestai už valstybės išdavimą. Anot Pečiūno, Dainauskas yra jaunas žmogus, neva apkaltintas vagyste. Dar būnant nepilnamečiu, jis buvo apkaltintas sovietinės vėliavos sudegimu.

Pasirodo, kad, kai vyko jo byla už vagystę, KGB juo domėjosi. Tas komitetui kelia įtarimą, kad jo kriminalinė byla galėjo būti sufabrikauta.

Į komiteto tremtinių sąrašą dar įeina vysk. Julijonas Steponavičius, kun. Alfonsas Svarinskas ir Tomas Venclova.

Pareiškimai vyriausybei

Komitetas gruodžio 7 d. įteikė pareiškimus dėl kalinių bei tremtinių Lietuvos TSR prokuratūrai, Ministrų Tarybai, Aukščiausiosios Tarybos prezidentui ir Aukščiausiojo Teismo pirmininkui. Komiteto atstovai šiuo klausimu kalbėjosi asmeniškai su prokuroru Subačiu.

Komitetas pageidauja, kad išvardintų asmenų bylos būtų peržiūretos: kad peržiūretų nebūtų tie patys, kurie anksčiau betką bendro turėjo su

tom bylom ir kad peržiūrėjimo procesas būtų viešas.

Pečiūnas pabrėžė, kad šie šeši kaliniai bei tremtiniai tėra tik pirmieji apie kuriuos komitetas turi tikslų žinių ir kad sąrašas gali būti papildytas. Komitetas numato bandyti neoficialioje spaudoje paskelbti buvusius kalinius, kurių likimas nežinomas, ir prašyti, kad tie asmenys ar jų giminės praneštų, ar jie tebėra baudžiami.

Marijampolėje, Šilutėje, Kaune ir kitur įsteigtos Politinių Kalinių Gelbėjimo komiteto rėmimo grupės.

KALENDORIUS

Gruodžio 24 d.: Kūčios. Adomas, Ieva, Jogaila, Adelė, Irminda, Minvydė, Girstadė.

Gruodžio 25 d.: Kristaus gimimo šventė — Kalėdos. Anastazija, Eugenija, Aiškutė, Grožvydas, Sanrimė, Austė.

Gruodžio 26 d.: II Kalėdų diena. Steponas, Vincenta, Gaudilas, Gindvilė, Dovilė.

Gruodžio 27 d.: Jonas Apaštalas, Fabijolė, Dautartas, Eglė, Rymas.

Gruodžio 28 d.: Nekalti Berneliai. Kamilė, Vaidilutė, Ema, Rimas, Vyga, Linksmuolis, Mingailė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:24. Temperatūra šeštadienį 38 l., sekmadienį 30 l., pirmadienį 34 l., antradienį 35 l.

Katalikai pasaulyje

Prabilo paskutinioji Tylos Bažnyčia

Vienas plačiausiai skaitomų Romos dienraščių — „Il Tempo“ — paskelbė žurnalisto Svidercoschi pasikalbėjimą su Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriumi vyskupu tremtinių Julijonu Steponavičium, kurį tris savaites buvo Romoje.

Žurnalistas atkreipia dėmesį, kad dieną prieš pasimatymą vyskupui Julijonui Steponavičiui buvo suėję 77 metai amžiaus. Iš jų 27-nerius metus vysk. Steponavičius išbuvo prievartinėje tremtyje, Žagarės miestelyje, negalėdamas eiti jam pavestų Lietuvos sostinės Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus pareigų. Vysk. Steponavičius, kuris dar yra tvirtas kaip ažuolas, rašo italas žurnalistas, nelaiko savęs kankiniu, bet tikėjimo liudytoju. Apie savo padėtį ir praiteities įvykius vyskupas kalba ramiai, be mažiausios pagiežos, tik jis vis dar negali susitaikinti su mintimi, rašo italas žurnalistas, kad jis buvo išstremtas iš savo arkivyskupijos nieku ji neapkaltnius ir neiškelus jam teismo proceso.

Vienintelė priežastis dėl kurios buvau pašalintas iš savo pareigų, pažymėjo vysk. Steponavičius, buvo ta, kad atsiskaitau vykdyti valdžios primetamus įsakymus, prieštaraujančius Bažnyčios įstatymams. Kaip vyskupas, negalėjau paklusti reikalavimui, kad uždrausčiau katekizuoti vaikus, negalėjau sutikti, kad valdžia kištųsi į Bažnyčios vidaus reikalus — kunigų skyrimą ir kunigų seminarijos reikalų tvarkymą.

Kaip Katalikų Bažnyčios vyskupas jaučiu pareigą puoselėti ir stiprinti pasauliečių tikinčiųjų ir kunigų dvasinį

gyvenimą, o ne jį slopinti ir griauti. Vyskupas Steponavičius išreiškė ypatingą džiaugsmą dėl susidariusios galimybės aplankyti Romą, susitikti su Šventuoju Tėvu, su valstybės sekretoriumi kardinolu Casaroli ir kitais Romos kurijos nariais. Kaip pats popiežius, taip ir kardinolas, valstybės sekretorius ir kiti sutikti asmenys, pažymėjo vyskupas, yra labai gerai susipažinę su dabartine Lietuvos katalikų Bažnyčios padėtimi.

Italo žurnalisto paklaustas, kokia yra dabar Lietuvos Bažnyčios padėtis, vyskupas Steponavičius atsakė, kad valdžia yra pažadėjusi parengti ir paskelbti naujus juridinius potvarkius dėl Valstybės ir Bažnyčios santykių Lietuvoje. Mes visi laukiame tų naujų įstatymų ir kai jie bus paskelbti, pamatysime, kas ir kaip yra pasikeitę.

Paklaustas, ar plačiai garsinama persitvarkymo politika yra davusi konkrečių rezultatų, vysk. Steponavičius išreiškė nuomonę, kad Gorbačiovas nuosirdžiai siekia padaryti pakeitimų esamoje santvarkoje, ypač socialinėje ir ekonominėje srityje. Ar šios pastangos bus sėkmingos, težino tik vienas Dievas. Baigdamas pokalbį, ir atsakydamas į žurnalisto klausimą, ar tikisi pamatyti popiežių Lietuvoje, vyskupas atsakė, kad visi Lietuvoje laukia popiežiaus ir meldžiasi, kad jis galėtų Lietuvą aplankyti. Ar tai įvyks, žino tik tas Dievas. Į paskutinį žurnalisto klausimą, ar tikisi sugrįžti į savo arkivyskupiją, vysk. Steponavičius atsakė, jog dabartinis metu neturįs daug viltų. Kol savo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

Kalėdų švenčių proga nuoširdžiai sveikinu visą ateitininkų šeimą ir linkiu, kad toji šviesa, kuri visais laikais mus jungė ir guodė, ypatingai visus mus paliečia, sujungia su laisvės spindulių pajutusias mūsų brolius ir seserimis Lietuvoje ir uždega kupinus vilties vieningai žengti į ateitį.

Kun. dr. Valdemaras Cukuras
Federacijos dvasios vadas

Prieš du tūkstančius metų, angelai skelbė pasauliui džiugią žinią, kad Betliejuje gimė Kūdikėlis — taikos ir ramybės nešėjas, pasaulio Atpirkėjas, nuskriaustųjų viltis, ieškančiųjų išganymas. Ir šiandien, ši džiaugsminga ir viltinga naujiena aidai visame pasaulyje, o ypač mūsų brangioje Tėvynėje. Ateitininkų federacijos vardu, sveikinu visus idejines šeimos narius plačiame pasaulyje, linkiu, kad užgimes Kūdikėlis suteiktų drąsos kilniams ir doriems žygiams brangioje Tėvynėje, o mums išvijoje naujo ryžto bei pasiaukojimo dvasios. Telaimina Kūdikėlis Jėzus mūsų darbus ir pastangas 1989-tuose metuose siekiant „Visa atnaujinti Kristuje — tarnaujant Dievui ir Tėvynei!“

Juozas Polikaitis
Ateitininkų federacijos vadas

Kristaus gimimo šventėje sveikiname visus moksleivius ateitininkus, jų globėjus bei rėmėjus ir linkime daug džiaugsmo. Naujų metų proga linkime visiems daug sėkmės tiek asmeniniame gyvenime ir tiek organizaciniame veikloje.

Moksleivių ateitininkų centro valdyba

Šv. Kalėdų proga sveikiname idėjos brolius ir seses pavergetoje Lietuvoje ir išsisklaidžiusius po platų pasaulį!

Linkime Kūdikėlio Jėzaus gimime pajusti tą stebuklingą besąlyginę meilę, nešamą mums visiems. Lai kryželiai mūsų gyvenimo kely neuztemdo mūsų sielos žvelgti į Kūdikėlį Jėzų, kuris nuramina širdį, išlaisvina protą, sustiprina sielą ir jėgas atleisti, myleti ir tarnauti artimui!

Jaunųjų ateitininkų sąjungos
centro valdyba

Studentų ateitininkų sąjunga sveikina visus pasaulio ateitininkus šv. Kalėdų proga ir linki jiems laimingų bei sėkmingų naujų 1989 metų. Tegu gimęs Kūdikėlis Kristus laimina brolius ir seseris Lietuvoje, kad jų laisvės kovos kelias vestų į tiesą, dorą, ir gerį!

Studentų ateitininkų sąjungos
centro valdyba

Mieli broliai ir sesės. Retai, bet kurios tautos istorijoje, įvyksta toks momentas, kaip šiais metais išryškėjęs lietuvių, latvių, ir estų tautų atgimimas. Šis atgimimas veržiasi iš žmonių sielos ir išsunkia į visas gyvenimo sferas: socialinę, moralinę, ekonominę, gamtinę, politinę, ir dvasinę. Mūsų tautų istorijos liudija pasauliui, kad tautiškas ir dvasiškas yra ne žmogaus padariniai, bet kyla iš žmogaus prigimties. Švęsdami Kristaus gimimo šventę, atsiminkime, kad ji simbolizuoja krikščionybės kuklią pradžią. Iš tos kuklios pradžios jos vertybės pasklido po visą pasaulį. Panašiai augs ir klestės mūsų tautos atgimimas, nes jame atsispindi krikščioniška dvasia ir vertybės. Sveikindami Jus šių švenčių proga, Ateitininkų sendraugių sąjungos centro valdyba linki Jums iškvėpti Lietuvos atgimimo ir krikščionybės dvasią, kad ji vestų mus į šviesią tautos ateitį.

Ateitininkų sendraugių sąjungos
centro valdyba

„Is Ateitininku gyvenimo“ skyriaus bendradarbiams, skaitytojams, jūsų šeimoms, „Draugo“ redakcijai ir administracijai tyro džiaugsmo šv. Kalėdose, o Naujuose Metuose vilčių išpildymo. Tegul gimęs Kūdikėlis laimina mūsų šalį, broliams ir seserims tenušvinta Laisvės Rytas.

Jonas Žadeikis

Korp! Gajos šventėje Ateitininkų namuose. Iš kairės: pirm. dr. K. Ambrozaitis, garbės pirm. dr. J. Meškauskas, vicepirm. dr. J. Prunskis, naujos narės dr. Dana Saldaitytė ir dr. Dana Sutkutė. Gajos premijos laimėtojas kun. dr. A. Paškus.

Nuotr. M. Ambrozaitienės.

Kauno „Gajos“ korp. išvyka Nemunu į Vytėnus 1943 m. pavasarį. Trečioji iš k.: Onutė Prunskytė, ketvirtas — Kazys Ambrozaitis, korp. pirmininkas. Pirmoji iš deš. — Gražina Kenstavičiūtė.

RYŠKESNIEJI ATEITININKŲ SAJŪDŽIO VEIKLOS MOMENTAI

IGNAS MEDZIUKAS

(Tęsinys)

Tolimesnė ateitininkų veikla

Prieš Pirmąjį pasaulinį karą Ateitininkų sąjūdžiui priklausė maždaug 50 studentų, siekiančių mokslo gal net 10-tyje universitetų. Studentų veikla reikšėsi dirbant su moksleiviais. Susirinkimuose buvo skaitomi įvairiais klausimais referatai. Kasmet buvo šaukiami slapti suvažiavimai. 1911 m. konferencija įvyko prel. Jakšto Dambrausko bute. Kitais metais konferencijoj Kaune dalyvavo 45 asmenys, o vėliau konferencijos jau vykdavo Vilniuje.

Kilus I pasauliniam karui, pasitraukę į Rusiją moksleiviai ateitininkai išaugo iki 700 ir tenai išvystė plačią veiklą. Varonėje, kur buvo susitelkę daugiausia lietuvių moksleivių, buvo sudaryta centrinė vadovybė. 1917 m. birželio 2 buvo sušaukta pirmoji vieša konferencija, kuriai vadovavo A. Matulaitis, 1920 m. žuvis lenkų fronte.

Ateitininkų aukos Lietuvos laisvės kovose

Nepriklausomybės kovos sustruktė ateitininkų organizacinę veiklą, nes daugelis jų stojo savanoriais ginti tėvynės laisvę. Pirmose karo mokyklos raidose didelė dauguma buvo ateitininkai, moksleiviai, palikę gimnazijas ėmėsi ginklo. Daug jų paaugojo savo jaunas gyvybes, kad Tėvynė būtų laisva. Leit. Jurgis Sideravičius, 18 metų, žuvo 1919 m. rugpjūčio 24 prie Antalieptės, vežant iš Lietuvos bolševikus, apdovanotas Vyčio kryžiumi. Leit. Serapinas Ōzelis, 18 metų, prasiverždamas drąsių žygių į bermontininkų užimtą Radviliškio miestą, žuvo 1919 m. lapkričio 21, apdovanotas Vyčio kryžiumi. Karo lakūnas leit. Juozas Kumpis, bombarduodamas prie Varėnos puolantią lenkų kariuomenę, buvo sužeistas ir nusileidęs su lėktuvu, patekęs į lenkų nelaisvę, po šešių dienų (1920 m. spalio 10) mirė Marcinkonyse, apdovanotas Vyčio kryžiumi. Taip pat fronte su lenkais Bobriškės rajone, prie Varėnos, sunkiai sužeistas trečią dieną (1920 m. spalio 20) Alytaus ligoninėje mirė leit. Antanas Matulaitis, 24 metų. Leit. Kazys Matulaitis, 24 metų, sunkiai sužeistas Giedraičių kautynėse, prie Seirūnų palivarko, 1920 m. lapkričio 22 mirė. Giedraičių kautynėse, prie Bekupės dvaro, 1920 m. lapkričio 21 žuvo leit.

Pranas Telksnys, 20 m. Leit. Kazys Kuklierius, 22 m., žuvo 1920 m. rugsėjo 22 lenkų fronte prie Vidugirių. Seinų apylinkėje. Tą pačią dieną kovoje su lenkais prie Beržinskų žuvo leit. Petras Saldukas, 21 metų. Susirėmimo su lenkų raiteliais, Valkininkuose, sunkiai sužeistas II lauko štabo šaulių būrio vadas Vincas Dovydatis, 21 metų, 1920 m. spalio 19 mirė Alytaus ligoninėje.

Buvau tada mažas mokinukas, bet prisimenu, kai savo brolio lavoną parsivežti iš Kauno atvyko Pranas Dovydatis, gimnazijos direktorius. Nepriklausomybės akto signataras. Visa mūsų vidurinioji mokykla su mokytojais, šauliai ir kitos organizacijos išvydė iki Balbieriškio kelio. Palaidoti buvo išvežtas į Kauno kapines. Širdyje buvo liūdna ir apmaudu, kodėl tie lenkai taip veržiasi į mūsų kraštą. O gatvėse buvo iškabinti plakatai: „Lenkai eina savo dvarų ginti ir mus pavergti“.

Ateitininkai nepriklausomaj Lietuvoj

Išsteigus Kaune Aukštiesiems kursams, davusiems pradžią universitetui, 1921 m. rugpjūčio 6-8 d. įvykusioj konferencijoj įsteigta Studentų ateitininkų sąjunga. Aukštiesiems kursams tapus universitetu, steigėsi įvairios korporacijos. Buvo sudaryta bendra Ateitininkų taryba, kurios priekyje atsistoję Pranas Dovydatis. 1924 m. rugpjūčio 11-15 Kaune įvyko II Ateitininkų kongresas. Nors P. Dovydatis buvo vadas, bet Ateitininkų sąjūdžio orbitoje pasirodė naujas žmogus. Tai buvo Stasys Šalkauskis, gydytojo sūnus, bajoriškų manierų, aukštuosius teises mokslus išėjęs Maskvos universitete, o filosofijos daktaro laipsnį parsivežęs iš Šveicarijos Friburgo. Iš keltas reikalas persiorganizuoti į trilyę federaciją, apimančią moksleivius, studentus ir sendraugius.

1927 m. liepos 15-19 Palangoje įvykusioje reorganizacinėje konferencijoj persitvarkyta į federaciją. Vadu išrinktas prof. S. Šalkauskis, garbės pirmininku — P. Dovydatis. Į Palangos konferenciją apsilankęs Respublikos prezidentas A. Smetona ją pasveikino ir pripažino ateitininkus gerais tėvynės sūnumis, daug prisidėjusiais prie nepriklausomybės atgavimo. 1930 m. minint ateitininkijos 20 metų sukaktį, 500 metų Vytauto didžiojo mirties sukak-

tį, ir 1500 m. šv. Augustino mirties sukaktį, birželio 21-23 Kaune sušauktas III kongresas. Posėdžiai vyko vasaros teatre, miesto sode. Šiame kongrese dalyvavau, kaip Prienu „Žiburio“ gimnazijos ateitininkų atstovas (kaip vyresniųjų moksleivių kuopos pirm.). buvau įsipareigojęs „Žemaičių Prieteliaus“ redaktoriui kun. P. Maželiui aprašyti kongreso eigą. Todėl stropiai sekiau kongreso eigą. Pirmą kartą išgirdau augsaburnį prof. K. Pakštą, raginantį „perkelti Lietuvą iš Azijos“, „pasukti Lietuvos laikrodį šimtu metų pirmyn“. Nežiūrint, kad į federacijos vadus kandidavo ir prof. P. Dovydatis, vadu buvo išrinktas prof. Kazys Pakštas. Atvykęs į šį kongresą buvau apsisėjęs pas prieniškius draugus J. Mikailą (gyvena Floridoj), J. Bazevičių ir J. Lapinską (abu jau mirę), gyvenusius tada Laisvės 3 nr. mažame kambaryje.

P. Dovydatis, kaip garbės pirmininkas, nežiūrint patirto kartėlio pralaimėjus rinkimus, kaupė dėmesį veikdamas slapta su moksleiviais ateitininkais, kuriems švietimo ministerio aplinkaščių nebuvo leidžiama viešai veikti gimnazijose. Dėl šios veiklos Dovydatis turėjo nemalonumų iš vyriausybės pusės. Kai kam gali kilti klausimas, kodėl Pranas Dovydatis, ateitininkų organizacijos pirmūnas, nebuvo išrinktas federacijos vadu. Daug ką paaiškina prof. J. Ereto žodžiai: „Urbanistas K. Pakštas laimėjo rinkimus prieš P. Dovydatį, kuris buvo likęs kaime“.

(Bus daugiau)

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJUS MIKAITIS

SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. KENNETH J. YERKES

DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Pensilvanikams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288

DR. PETRAS ŽILIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Dr. Ant. Rudoko kabineto perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJAS R. KERELYTĖ

CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplečiusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5935 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 252-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2856 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5549

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Jēzus Kristus, Dievo Pasiuntinis, pasiimdams žmogau kūną ir gyvendamas tarp žmonių kaip paprastas žmogus

Priēš Kaledas nieko mūr
daugiau nerekia tik susim
tyti apie pirmaji Krista
atėjimā ir jī išgyventi dabarty.
Mes turime jausti jō itākā sa
gyvenimui, savo aplinkai,
reikalavimus turėti tiekėjim
bent kaip garstyčio grūdā, k
turėtume vilties ne tik sa
aplinkyje, bet ir savo tėvynėje
savo gyvenamame krašte. Ki
Kristus ir jō mokslas yra gyv
žmonėse, tiek jis gyvena ne t
istorijoje, bet ir dabar mums
mūsų artimuosiuose, mūsų š
mose ir mūsų laisvės troškim
se.

DIDELÈ DIEVO DOVANA TURÈTI TOKI KARDINOLA

DŽIAUGSMO DIENOS

vilkedamas namų darbo austi
eilute, turtingų miestiečių
sūneliai, buvę su juo vienoj
klaseje, žiūrėjo į jį iš aukšto.
net bandė nusikrausti, bet ji
nepasidavė. Pamatė, kad šis
kuklios išvaizdos jaunuolis u
juos moksle pranašesnis ir j
reikalingi jo pagalbos, nuom
pakeitė ir kitaip jį traktavo. B
kas tada galėjo išpėti, ka
Guronių kaimo neturtingų ka
lės sūnus bus Lietuvos kardin
las? Ne tik kardinolas, bet vis
Lietuvos dvasios vadas, kurian
laikant pamaldas ar lankant
kituose miestuose, renkasi m
nios su tautiniais simboliais. J
kviečia visus: kalbėti vien
kalba.

Tai yra ne tik nenaudinga, bet ir nekrikščioniška.

Nebus per daug, jeigu prisiminsime mūsų laiką ir šeimynines problemas. Ir nekrikščioniškos šeimos kūrima, gyvenima laikas ne ilinui gyvenimo reikalas. Krikščionišms moterystė yra sakramentas. Labai apgailestina, kaip daug mūsų laikais jaunų krikščionių moterystės sakramentą priima per daug lengvabūdiškai: kaip lengvabūdiškai šią sakramentą sutaria nutraukti, pradeda naują gyvenimą su kitu asmeniu, tačiau niekad nebūtų gerdeje, kaip apie tai kalbejo ir Evangelijos mums paliko Kristus. Būtinai

(Nukelta: 4 nsl.)

BALTASIS BANGINIS

(Bus daugiau)

HORIZONTALAI

FOTOMENININKAS
A. KEZYS WASHINGTONTE

Skautų veikėjos Dalės Lukienės sudarytas specialus komitetas, kurio garbės pirmininkas buvo Lietuvos atstovas Washingtonte St. Lozoraitis, lapkričio 19-20 d. Marylando universiteto Suaugusiųjų švietimo centro rūmuose surengė Algimanto Kezio vežiojamą lietuvių dailininkų parodą ir jo vėliausios knygos „Cityscapes“ sutiktuves.

Jaukiose universiteto Suaugusiųjų švietimo centro rūmuose išstatyta paroda, kurią gausiai lankė ir paveikslus pirkę sostinės bei apylinkių lietuviai, sudarė tikrai akademinę nuotaiką. Aptardamas A. Kezio naujausią foto nuotraukų knygą „Cityscapes“, buvęs Chicago gyventojas Antanas Dundzila savo žodyje pareiškė, jog Algimantas Kezy su savo objektyvu mus talentingai veda per šias tris perspektyvas: ieškojimą nuotraukoje savęs, ieškojimą ne savęs ir fotografo išieškotą beveik intelektualinį radinį – lyg tai kokią praregtą pamoką ar pasaką... Šitai viską pastebėti, sukaupti ir įvesti į foto aparatą ir perduoti žiūrovui yra menas. Ir tai yra 20 amžiaus dar jaunus menas.

Toliau A. Dundzila taip sakė: „Algimantas Kezy šioje jaunimo srityje darbuojasi ar ne tris dešimtmečius... Naujai išleista knyga ar tik ne septintoji... Septynios knygos, neskaitant begalės iliustracijų kituose leidiniuose, atskiro portfolio, puikių kalendorių, darbo leidyklose, redakcijose, visuomenės rateliuose ir dideliuose ratuose... Kezi laikytume daug atliekančiu burtininku. Burtai tačiau netikime, tad jį drąsiai ir su pasididžiavimu galime vadinti daug duodančiu fotomenininku ir visuomenininku...“

Baigdamas žodį, A. Dundzila priminė, kad spalio 28 d. Algimantui Keziui suėjo 60 metų amžiaus. Ta proga suaktuvininką viešai pasveikino, visus parodos žiūrovus pakvietė sugiedoti Ilgiausių metų. Šis apvalios amžiaus sukakties viešas priminimas buvo malonus siurprizas suaktuvininkui. Dalis jo foto darbų parodoje taip pat buvo išstatyta.

Po parodos atidarymo ir foto albumo pristatymo dalis svečių, susirinkę į Dalės ir architekto Algio Lukų namus Potomaco

Rimties valandėlėi

(Atkelta iš 3 psl.)

pasakyti, kad tai kas šiuo klausimu čia pasakyta, netaikoma nekalbantiems asmenims. Jie yra auksa kito padarytos klaidos.

Tai tik keli faktai iš gyvenimo mūsų laiko žmonių, save vadinančių ir laikančių krikščionimis.

Švenčiant Kristaus atėjimą dera prisiminti visiems, kurie save laiko krikščionimis, kad Kristus gimė ne tik numirti už mus, bet ir priminti, kad turime mylėti vienas kitą kaip patys save, kad turime būti viena, kaip jis yra viena su dangiškuoju Tėvu. Vienos šeimos, broliškos meilės dvasia tarp krikščionių yra ne tik didžiausias iš Dievo įsakymų, didžiausias malonumas iš visų mūsų laikino gyvenimo malonumų, bet yra ir šaltinis visokios net žemiškos sėkmės.

Viesiems linkėdamos malonių Kristaus gimimo švenčių, laimingų ateinančių metų, linkiu visiems lietuviams kuo daugiausiai tarpusavės krikščioniškos meilės.

Vyskupas Vincentas Brizgys

priemiestyje, privačiai atšventė A. Kezio amžiaus sukaktį, pabrėžiant ir jo ilgą darbą su jaunimu, ypač su skautais. Kita rytą A. Kezy vėl su foto aparatu sukiojosi po sostinės įdomias vietas. Tai jo duona, kuria nusipelnė talentingo fotomenininko vardą.

BALTIMORĖS LIETUVIAI
TELEVIZIJOJE

Vieno sekmadienio popietę Washingtono televizijos 11 kanalas pusvalandį rodė vaizdus iš kaimyninės Baltimorės lietuvių gyvenimo. Tame sename išievojimo etniniame telkinyje ir dabar dar prisikačiuojama apie šėis tūkstančius lietuvių. Jie turi savąją Šv. Alfonso parapijos bažnyčią beveik pačiame miesto centre ir Lietuvių namus Hollins bei Parkins gatvių rajone, kuriuose yra prisiglaudusios įvairios lietuvių organizacijos, tarpe jų ir amerikiečių lietuvių karo veteranų postas.

Kol tą dieną netikėtai, nieko iš anksto nežinodamas, sukiojau TV kanalus, 11-tam kanale TV kameros buvo nukreiptos į Baltimorės Lietuvių namus. Rodė seniausią išievojimo Baltimorės lietuvių tautišką knygyną, įsteigtą 1908 metais, taigi šiemet minėjusį 80 m. sukaktį. Jis ir dabar nuosavuose Lietuvių namuose gražiai tebe gyvuoja. Taip pat televizija daug laiko skyrė Baltimorės lietuvių kultūros muziejui, ypač atkreipdama dėmesį į ten esančių lietuviškų kryžių bei koplytstulpių ekspoziciją, kuri vis didėja. Kryžius ir koplytstulpius savo rądomis daro kelios lietuvių grupės, vadovaujamos pritaikomojo meno mokytojo amerikiečių mokykloje ir Lietuvių muziejaus kuratoriaus Algimanto Grintalio. Specialios TV programos paruošė ir pranešėja simpatinga juodukė daug laiko skyrė kryžių bei koplytstulpių parodomui ir pokalbiui su grupės vadovu bei aktyviu lietuvių tautinės bendruomenės nariu A. Grintaliu, kuris, nors ir yra ateivis iš Lietuvos, gerai kalba angliškai.

JAUNIMO GRĮŽIMAS Į
SENĄJĮ TELKINĮ

TV programoje buvo pabrėžiamas ir vienas naujas bei retas reiškinys. Būtent jaunosios lietuvių generacijos grįžimas gyventi į senąjį lietuvių telkinį Hollins gatvės apylinkėje, kur miesto valdžia ne vieną namą restauravo, taip pat prieš pat Lietuvių namus įsteigė Lietuvių mažąjį parką, kuriame švenčių metu iškeliama vėliava ir stovi Lietuvos pakelių kryžius – A. Grintalio ir jo grupės meistrų dovana. Tų sugrįžusių į Hollins gatvės apylinkes gyventi jaunų šeimų tarpe yra ir Kęstutis Česonis su žmona. Jiems TV specialios programos pranešėja nepagailejo vietos. Tas faktas ypač charakteringas dėlto, kad kituose Amerikos miestuose jaunimas beveik išimtinai iš senųjų lietuvių telkinių bėga į priemiestius, sunykimui palikdamas savo senelių išgytas ar pastatytas bažnyčias, mokyklas, lietuvių namus ir kitas institucijas.

Rašant apie Baltimorę idomu pastebėti, kad čia matyti atgimimas ir lituanistinio švietimo srityje. Ta sritis ilgesni laiką buvo apleista. Nuo šio rudens Baltimorėje vėl veikia Vidos Vaškienės vadovaujama šeštadieninė lituanistinė mokykla, kurią lanko apie 20 vaikų – kiek daugiau, negu kaimyniniame Washingtonte,

MIELI
TĖVYNAINIAI,

Kai tyliąją naktį, Kūčių vakarė, mus visus sujungs Vakarė žvaigždė, laukiant Kristaus gimimo, lyg trimto garsais pasklis sveikinimai ir linkėjimai.

BALFas – Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas – sveikina visus Tėvynainius, lyg ratu susispietusius apie Gedimino pilį – laisvės simbolį, Sibiro tremtinius ir visus JAV baltininkus, kurie artimo meilės širdimi tiesia pagalbos ranką kenčiantiems broliams ir sesėms lietuviams.

BALFas pasitinka Naujuosius 1989-tus Metus su linkėjimais, kad mes dar labiau suglaustumė gretas, suteikdami vienybės šūkiui tikrą gyvastingumą, tyrą išpažinimą.

Nuskambėjus Naujųjų Metų varpams, BALFas žengs į jubiliejinius 45-tuosius veiklos metus. Kai Europą nusiaubė antras pasaulinis karas, 1944 m. buvo įkurta bendra Amerikos lietuvių apolitinė ir areliginė organizacija lietuviams šelpti, tikslu rūpintis šalpos ir švietimo reikalais, teikiant pagalbą lietuviams Lietuvoje ir tremtyje. BALF'o 140 skyrių su tūkstančiais narių išleistos milijoniškos sumos pinigais ir vertybėmis bei vaistais aktyviai padeda užjūrio baltininkų meilę vargantiesiems broliams ir sesėms lietuviams.

BALFas jaučė ir jaučia Lietuvos ašaras, Sibiro kankinių kančias ir dėkoja visiems, kurie savo idealistine veikla ir aukomis Šv. Kalėdų proga įgalino suteikti pagalbą visame pasaulyje vargantiesiems lietuviams.

Dirbkime vieningai, susiklausę, kad Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas dar labiau galėtų išplėsti šalpos dar-

kur beliko tik 14 mokinių. Taip pat Baltimorės Lietuvių namuose nuo šio rudens veikia ir lietuviškai nemokantiems kursai, vadovaujami Joanos ir rašytojo Antano Vaičiūlaičių dukros Joanos Vaičiūlaitytės-Slavikienės. Šiuos kursus, padalintus į dvi grupes ir vykstančius du kartus per savaitę, lanko apie 40 visokio amžiaus studentų. Jie mokosi savo tėvų ir protėvių kalbos, nes, pamažu laisvėjant gyvenimui Lietuvoje, išievojioje susidomėjimas savo tėvų ir protėvių žeme, ypač kalba, vis didėja.

Šį kartą gal ir samoningai sujungiau bičiulio Algimanto Kezio apsilankymo Washingtonte ir Baltimorės išpuždį, nes Baltimorės mieste pirmą kartą apsilankyti 1973 m. vasarą kaip tik teko su tuo pačiu A. Keziu, ir tada tris dienas praleidom apsiostoję klebonijoje pas kun. K. Pugevičių miesto centre. Skirtumas tik tas, kad per tuos 15 metų Baltimorė, kaip ir kiti Amerikos miestai, gerokai paauugo ir pagražėjo.

INTERNATIONAL
INDUSTRIESGREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS
BŪDAS NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS
LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti, ar atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės – atsiimsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

INTERNATIONAL INDUSTRIES
10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465
Telefonas: (312) 430-0074

bus. Gyvenkime Dievo, Tėvynės ir Artimo meilės kilniais idealais. To iš mūsų tikisi laisvės laukianti tėvynainių širdis, tremtinių dalis, visus jungianti plevėsuojanti trispalvė vėliava, skamba, visus rišantis himno garsai, Vilniaus katedros varpai, simbolizuoją tikinčiąją Lietuvą.

Dieve, padėk mums visiems! Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos fondo centro valdyba:

Maria Rudienė, pirmininkė
Pranas Budininkas, Ph.D., vicepirmininkas
Albinas Dzirvonas, vicepirmininkas
Kun. Jonas Juozupaitis, vicepirmininkas
Irena Kriaučeliūnienė, vicepirmininkė
Ona Jokūbaitienė, gen. sekretorė
Vytautas Kasniūnas, gen. sek. atstovas Chicagoje
Kostas Čepaitis, išdinkas
Faustina Mackevičienė, prot. sek.

MŪSŲ KOLONIJOS

Union Pier, MI
DIDELĖ NELAIMĖ

Kaimynstėj Union Pier, MI, įvyko skaudi nelaimė Goretos Mikalonytės-Duncan, 208 Beech St., Three Oaks, MI 49128, namuose. Gruodžio 9 d. 3:34 ryto užsidedę namas. Goretta su vyru Gary pabudo, kada name ugnis jau buvo užblokavus išėjimą iš antro aukšto, kur buvo miegamieji. Goretta siuntė vyrą bėgti paimti 2 vaikučius, o pati šoko per langą, kad galėtų vaikams pagauti. Šokdamas žemyn nusilaužė abi rankas ir su sulaužytom rankom laukė vaikų ir vyro. Deja jų nebesulaukė. Ugnyje sudegė jos vyras Gary 25 metų, Erikas 19 mėnesių ir Vincelis 2.5 mėn. Goretta neteko vyro, vaikų ir namo – liko didelės nelaimės ir sulaužytų rankų ir gyvenimo skausmė.

Kadangi jos tėveliai Emilija ir Vincas Mikalonai, kol gyveno Union Pier, MI, priklausė Union Pier, Lietuvių draugijai, aš drįsau kreiptis į lietuvių, susirinkusių atšventi tradicinę Kūčių šventę. Buvo iš Union Pier ir apylinkės, taip pat svečiai iš Beverly Shores, Ind., ir Michianos. Prašiau paremti, didelė nelaimė patekusią Goretą, lietuvaite.

Visi nuosirdžiai auokojo ir suprato, kad tokioj nelaimėj ribų nėra, kad lietuvis lietuvi turi užjausti ir paremti. Buvo suaukota 420 dolerių (be atskirai duotų liet. asmenišku aukų). Labai labai nuosirdžiai dėkoju visiems aukojusiems savo ir Goretos vardu.

Atsiprašau U.P.L. draugijos pirmininką E. Vengianską, kad nepaklausiau jo ir valdybos nutarimo ir sudrumsčiau šventišką kūčių nuotaiką.

Bronė Beržanskienė

GINKLAI AERODROME

O'Hare aerodrome buvo sugautas Philipinų kilmės laboratorijos technikas B. Comacho iš Ohio, kuris norėjo išsigabenti devynis automatinius šaunumus ginklus. Tuoj buvo areštuotas.

KRAUJO PAINTĖ
GERIAUSIA DOVANA

Loyolos medicinos centro viršininkas A. Hoffstadter pareiškė, kad geriausia Kalėdų dovana būtų kraujo paintė ligonių gelbėjimui nuo mirties.

150 SOVIETŲ BŪSIMŲ
VADŲ

Pasikeičiant ekskursantais, į Chicago lėktuvu buvo atskridę 150 jaunų Sovietų Sąjungos žmonių, kurie ruošiami į vadovaujančius postus. Čia jie buvo apsiostoję Rotary organizacijos narių šeimose. Tolimesnis jų planas buvo – savaitę Philadelphiaje ir keturias dienas Washingtonte.

Kanklės, skambėkit,
Širdys, virpėkit –
Taiką žemei skelbia
Kalėdų varpai!

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA Sveikina visus pasaulio lietuvius su Šv. Kalėdomis ir linki darbingų, lietuviškų Naujųjų Metų!

PLJS Valdyba

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ 1988 METŲ proga visas JAV LB valdybas ir visus lietuvius sveikiname ir linkime Dievo palaimos, o Lietuvai pilnos laisvės!

Vidurio Vakarų LB apygardos valdyba:

Birutė Vindašienė, pirm.
Aleksandra Likanderienė
Raimondas Rimkus
Irena Levickienė
Asta Spurgytė
Rasa Miliauskaitė
Dana Šilimaitienė
Justinas Vizgirda

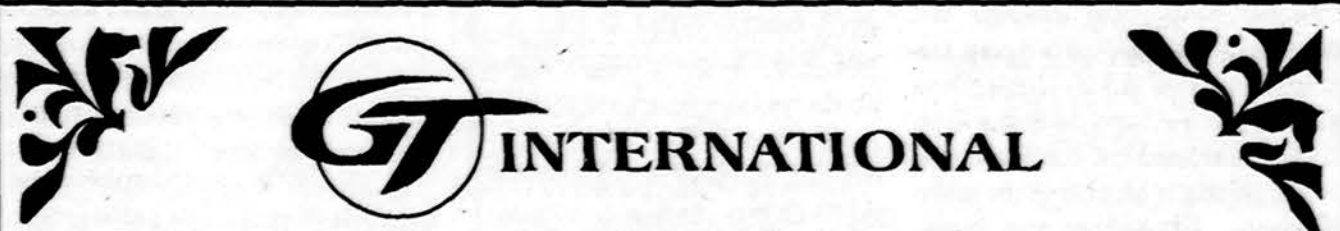
70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69TH STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

G. T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti 1989 metais

1989 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8901 LIETUVA 10 d., Maskva 1 d., Viena 1 d., gegužės 12-gegužės 25 d.
Nr. 8902 LIETUVA 10 d., Maskva 1 d., Viena 3 d., birželio 15-birželio 30 d.
Nr. 8903 LIETUVA 10 d., Maskva 1 d., Helsinkis 1 d., birželio 16-birželio 29 d.
Nr. 8904 LIETUVA 10 d., Maskva 1 d., Viena 3 d., liepos 13-liepos 28 d.
Nr. 8905 LIETUVA 10 d., Maskva 1 d., Helsinkis 1 d., liepos 14-liepos 27 d.
Nr. 8906 LIETUVA 10 d., Maskva 1 d., Viena 3 d., rugpjūčio 10-rugpjūčio 25 d.
Nr. 8907 LIETUVA 10 d., Maskva 1 d., Viena 1 d., rugpjūčio 11-rugpjūčio 24 d.
Nr. 8908 LIETUVA 15 d., Maskva 1 d., Viena 1 d., rugsėjo 14-spalio 2 d.

PASTABA: Maloniai patenkinsime pavienių (be grupės) keliautojų pageidavimus trumpesniai arba ilgesniai laikui Lietuvoje.

G. T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus, oro, vandens ir sausumos kelius. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G. T. INTERNATIONAL padeda sutvarkyti iškvičiamo dokumentus artimesiems iš Lietuvos.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Tel.: (312) 430-7272

NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS PASVEIKINTI
SAVO GIMINES AR DRAUGUS

LIETUVOJE

Žaibo greitumu jūsų artimieji bus pasveikinti vardiniu, jubilieju, suktuvų, vestuvių ar bet kokia kita proga. Sveikinimai pristatomi į namus.

Kreipkitės – atsakysime visus jūsų klausimus.

ŽAIBAS
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-8090

REDAGUOJA ST. SEMENIENE. 6507 TROY ST. CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

LIETUVIŲ MONTESSORI MOKYKLĖLĖS CHICAGOJE

„Vaikų nameliai“ Chicagoje

Ši trumpa lietuvių Montessori mokyklėlių istorijos apžvalga prasideda įdomiu faktu. Kai Marija Varnienė 1958 metais įsteigė „Lietuvių vaikų židinėlį“, tai buvo ne tik pirmoji lietuviška Montessori mokyklėle Chicagoje, bet tuo metu ir vienišėli Montessori mokykla Chicagoje. 1958 metais buvo įsteigta ir Amerikos Lietuvių Montessori draugija. Nuo jos įsteigimo, ALM draugijos tikslas liko tas pats: „... padėti kiekvienam vaikui save atskleisti, teikti pagrindus kūrybingam mokymuisi ir tvirtai pasisavinti savo tėvų kalbą.“ (Citata iš ALM draugijos išleisto istorijos aprašymo.)

M. Varnienė, kartu su Dome Petrutyte, vedė mokyklę iki 1962-ųjų metų. D. Petrutytė, pripažinta didele Montessori metodo žinove, buvo pakviesta padėti amerikiečiams, kurie įsteigė „Alcūn Montessori mokyklą Oak Parke. Kurį laiką tos mokyklos steigėjai (jų tarpe buvo dr. Paul Dunn iš Oak Parko) važiuodavo į Marquette Parką stebėti, kaip Montessori metodas įgyvendinamas klasėje. American Montessori Society pakviesta, 1964-ais metais D. Petrutytė Oak Parke pradėdavo kursų paruošti Montessori mokytojas. Tais pačiais metais D. Petrutytė buvo auklėtoja „pavyzdingosios klasės“ Oak Parke — iš viso arti 50 vaikų.

Draugija, nuo pat jos įkūrimo, stengėsi sutelkti lėšas „Vaikų namelių“ įkūrimui ir išlaikymui. „Vaikų nameliai“ buvo įkurti 1963 metais Marquette Parke. Didžiausia problema — kur bus patalpos? — buvo išspręsta dr. Leono ir Irenos Kriaučiūnų, kurie įrengė patalpas mažiems vaikams ir jas perleido ALM draugijai. Ši rudenį „Vaikų nameliai“ pradėjo 26-tuosius gyvavimo metus su nauja auklėtoja Maryte Utz, buvusią ALM draugijos pirmine. D. Petrutytė, ALM drau-

gijos pakviesta būti patarėja-globėja, kol Marytė Utz bus formaliai American Montessori Society diplomuota. D. Petrutytė sutiko šias pareigas vykdyti, kartu su Maryte Utz, vėl įsijungė į auklėjimo darbą Nameliuose su 22 lietuviukais.

Ši rudenį „Vaikų nameliai“ susilaukė kelių viešnių iš Lietuvos. Rugsėjo mėnesį apsilankė dvi seserys, Irena Orinienė ir Ona Maknevičienė, abi etnografinio ansamblio Lietuvių kanklininkės. Jos supažindino vaikučius su kanklėmis ir ju muzika. Gruodžio mėnesį darželio mokytoja Stasė Starkutė atėjo stebėti klasę ir apdovanojo visus vaikučius moliniais švilpukais.

„Vaikų nameliai“ šį rudenį gerai gyvuoja su nauja entuziastiška auklėtoja Maryte Utz ir neįkainojamos patirties auklėtoja Dome Petrutyte.

D. Petrutytė yra plačiai žinoma amerikiečių Montessori suvažiavimuose ir Montessori mokyklose. Ji yra viena iš nedidelio žmonių pasaulio, lankiusių pačios Marijos Montessori vedamus kursus. D. Petrutytė, diplomuota Association Montessori Internationale, buvo išklaiusi ir M. Varnienės kursus Lietuvoje, o Amerikoje buvo pripažinta American Montessori Society, Montessori mokymo metodo autoritete.

„Žiburėlis“ Lemonte

„Žiburėlis“ — jauniausia lietuviška Montessori mokyklėle Chicagoje. Neseniai pietvakarių priemiesčiuose, kuriuose padidėjo lietuvių skaičius, susidarė tėvų būrelis, kuris labai pageidavo Montessori mokyklėlės savo apylinkėje. Didelių pastangų ir ALM draugijos pagalba 10,000 dolerių parama, nauja Montessori mokyklėlė — „Žiburėlis“ — įsikūrė Lemonte 1983-ais metais. Nuo jos įkūrimo, mokyklai vadovauja sumani auklėtoja Dana

Dirvonienė.

Pirmuosius metus „Žiburėlių“ lankė nedidelis skaičius vaikų, bet kasmet tas skaičius auga ir šimet mokyklėlę lanko 28 vaikučiai. „Žiburėlis“ nuomavo patalpas Bromberek Public School Lemonte pirmuosius 5-rius metus. Kai Pasaulio Lietuvių centras atsidarė lietuvių organizacijoms, „Žiburėlis“ tose patalpose surado sau tinkamą kambarį. Vienas tėvas visą kambarį išdėžė, kitas tėvas įrengė telefoną ir kt.; ir šį rudenį, jau naujose patalpose, prasidėjo mokslo metai. Auklėtojos D. Dirvonienės ir daugelio tėvų pagalba „Žiburėlis“ gražiai auga.

Kodėl Montessori?

Draugijos motto yra: „Per moksliską vaiko auklėjimą siekiame lietuvių kultūros išlaikymo išvairoje ir dvasinės žmogaus pažangos“. Kaip Montessori metodas padeda tėvams savo vaikus lietuviškai auklėti? Montessori suprato vaiko dvasinius poreikius. Montessori metodas padeda vaikui save tobulinti per užsiėmimus, pritaikytus jo vystymuisi. Montessori sekėjai supranta, kad yra svarbu gerbti vaiką, kaip asmenį.

Maria Montessori buvo gydytoja, pirmoji moteris Italijoje, baigusi medicinos mokslus. Ji susidomėjo mažų vaikų psichologija ir auklėjimu, kai jai buvo proga dirbti su atsilikusiai vaikais neturtingųjų rajone Romoje. Tas darbas jai taip patisekė, kad tie atsilikę vaikai pralankė normalius vaikus per valstybinius egzaminus. Visas mokslo pasaulis žiūrėjo į ją kaip į tikrą fenomeną, o tuo tarpu Montessori savęs neaukštino. Ji net įsigilino į vaikų psichologijos mokslą, nes jai buvo aišku, kad kažkas ne taip buvo daroma su normaliais vaikais, jei jie atsiliko nuo nesveikų vaikų. Montessori toliau dirbo su sveikais vaikais ir per savo pastebėjimus

išvystė savo auklėjimo metodą. (Kai Montessori kalbėjo apie auklėjimą, ji nesutapatino jo su mokymu. Montessori net gailėjosi, kad nebuvo kito žodžio, kuris išreikštų auklėjimo sąvoką, kaip pagalbą gyvenimui. O pagalba vaiko gyvenimui dažnai nieko bendro neturi su mokymu). Montessori pati rašė, kad vaikai patys jai parodė, kas jiems buvo reikalinga ir naudinga. Iš tikrųjų, ji buvo labai akyla stebėtoja (kaip visi atradėjai), sugebėjusi visai kitaip suprasti, ką ji matė. Pasaulis žiūrėjo į vaiką, kaip į tvarkos ardytoją, o Montessori tame vaike išvystė tvarkos mylėtoją, kuriam būtinai reikia paruoštos aplinkos, kad galėtų geriausiai vystytis. Pasaulis matė vaiką žaidžiantį su savo žaisliukais, o Montessori matė, kad tas vaikas nori tikro, prasmingo darbo, kad jo asmenybė gerai išsivystytų. Montessori buvo tikra atradėja, supratusi vaiko vystymąsi ir tą supratimą perteikė kitiems. Montessori parašė daug knygų, kurios labai naudingos tėvams. Jose ne tik daug išvalgos, bet vaikui teikiama ir didelė pagalba. (Pvz.: „The Secret of Childhood“).

Galima grįžti prie klausimo, kodėl lietuviška Montessori mokyklėlė yra naudinga lietuviško vaiko auklėjimui? Pirmia: Montessori suprato, kad vaiko pirmieji šešeri metai turi nepaprastai svarbų vaidmenį jo asmenybės formavime. Vaikas be vargo pasisavina tai, ką jis randa savo aplinkoje. Nesvarbu,

„Vaikų nameliu“ auklėtinė Viktorija Vanagūnaitė, padedama pedagogės Domės Petrutytės, susipažįsta su raidynu.

kuriame krašte jis gimsta pasauliui, vaikas be jokio vargo išmoksta savo tėvų kalbą. Jei mes, lietuviai, kalbame su savo vaikais lietuviškai, ir stengiamės mažiau barbarizmo naudoti, mūsų vaikai irgi taip išmokti lietuvių kalbą. Montessori mokykloje auklėtojos taip pat kalba lietuviškai, naudodamos taisyklingus lietuviškus pavadinimus įvairiausių daiktų, kurie yra klasėje. Nauji, negirdėti žodžiai nevargina vaiko, bet plečia jo žodyną. Svarbu tik labai aiškiai ir iš lėto su juo kalbėtis.

Taip pat vaiko lietuviškumo jausmas yra sustiprinamas Montessori mokyklėlėje, nes auklėtoja kreipiasi į jį ir į lietuviškai, vaiko vardą ir pavardę gražiai ir taisyklingai išsakydama. Vaikas taip pat pastebi, kad kiti vaikai irgi moka lietuviškai. Tai yra geri ir pozityvūs dalykai, bet svarbiausia, kad lietuviškoje Montessori mokykloje vaikas galės darbelius atlikti jam nurodytu būdu paruoštoje aplinkoje, kurie padės jo asmenybei augti ir stiprėti.

Kiekviena motina pasakys apie savo 1-2 metų vaiką, kad jis nori daryti viską „pat“ ir, kad jis nori daryti tą, ką mama daro. Tam vaikui tikri darbai yra įdomesni negu bet koks žaislas. Patys vaikai žino, kad Montessori mokyklėlėje jie nežaidžia, bet didžiudamiesi pasakys, kad jie dirba. Mažiausi vaikai Montessori mokykloje susipažįsta su gyvenimiškais patimais (daržovių skutimu ir pjaustymu, rankų plovimu,

Montessori „Žiburėlio“ mokyklėlės Lemonte auklėtiniai ir auklėtojos Audronė Elvikienė, vedėja Dana Dirvonienė ir Violeta Karalienė.

grindų šlavimu, skysčių, pupečių ar riestutų pilstymu). Darbo įrankiai yra pritaikyti mažam vaikui. Vaikas gali atlikti kokį darbą tiek kartų, kiek jam įdomu. Darbeliai turi būti atliekami tvarkingai, teisingai ir iki galo. Vaikai išmoksta darbo procedūrą su auklėtojos pagalba, ar stebėdami kitus vaikus tą darbą atliekant. Kartą teko stebėti klasę, kurioje vienas berniukas net 15 minučių stovėjo prie dubenėlio ir labai tvarkingai, su

apversti ir apžiūrėti, kad suprastų kas yra rutulys. Mažam vaikui neužtenka pamatyti paveiksluką ar piešinį. 3) Rašymas — pirmą rašymą, kurį vaikas išmoksta Montessori klasėje, nėra pieštuku, bet su kilnojama raidynu. Vaikas, išmokęs raidžių garsus, gali išrinkti raides iš dėžės, kurioje visos raidės yra suskirstytos, ir „parašyti“ žodį (raides pavadinatos pagal savo garsą, o ne pagal savo pavadinimą, pvz. „m“ yra pavadinama „m-m“ o ne „em“). 4) Skaitymas — vaikas Montessori klasėje dažnai išmoksta rašyti ir paskui skaityti. Jeigu rašymas yra analizavimas ir atpažinimas žodžio garsų, tai skaitymas yra sugebėjimas atpažinti ir sujungti garsus į žodį. 5) Matematikos pradmenys — skaičiavimo priemonės. Matematikoje ypač yra naudinga vaikui, kad būtų konkreti reprezentacija, kai vaikas skaičiuoja 1, 2, 3... 6) Matematikos veiksmas — sudėti, atimti, padauginti, padalyti. 7) Geografija. 8) Gramatika. 9) Botanika. 10) Istorija.

Viskas, ką vaikas gali pasirinkti, yra konkrečioje formoje. Mažas vaikas labai daug ir lengvai gali suvirstinti, jeigu jis gauna žinias konkrečioje formoje. Vaikui pradžios mokykloje dažniausia žinios pateikiamos abstrakčiai. Baiges Montessori programą, vaikas turi gerą pagrindą suprasti tuos abstrakčius paaiškinimus.

Vienas Montessori principų yra: tvarka yra labai svarbu vaikui ir ji jam net labai prie širdies. Netvarka irgi gali būti „tvarka“ vaikui, kuris įpranta prie jos. Šis principas yra labai svarbus lietuviškam priešmokyklinio amžiaus vaikui. Tvarkingoje aplinkoje, kurioje nėra prievartos, nėra triukšmo ar pykčių, vaikas labai gražiai priima auklėtojos nurodymus ir pagalbą. Mūsų mokyklose ta pagalba yra suteikiama lietuvių kalba. Vaikas pajus dvasinį pasitenkinimą, kad jis gauna ko jam reikia — pagalbos jo gyvenimui; jam pasiliks gilus įspūdis, kad mokykloje ta pagalba buvo

suteikta lietuviškai. Taip pat svarbu prisiminti, kad vaikas pats tvarkos nesukurs. Jei jam yra paruošta gera, tinkama aplinka, jei jam yra paruoštas, kaip toje aplinkoje tvarkytis ir iš jo reikalaujama, kad jis tos aplinkos taisykles palaikytų, vaikas visą tą darys be liepimų, be grasinimų. Jeigu tėvai norime, kad mūsų vaikai būtų lietuviai, išaugtų ir kalbėtų lietuviškai ir didžiųjų savo kilmę, tai Montessori jau nurodė, kaip pasiekti tą tikslą: sukurti lietuvišką aplinką vaikui, kuri patenkina jo dvasinius poreikius, o taip pat parodyti jam, kaip ta aplinka naudotis. Lietuviška Montessori mokykla yra vieta, kurioje yra sukurta tokia aplinka.

Madų paroda lešų mokyklai telkimo priemone

Mokyklėlės išlaikymo pastangos tęsiasi. Ateinanti pavasari, vasario 28 d., „Vaikų nameliai“ ir „Žiburėlis“ ruošia kasmetinę Madų parodą. 1989 metų Madų paroda bus labai įdomi. Paroda bus ruošiamas Martinique restorane. Drabužius parodai parinks ir modeliuotojoms pritaikys Kimberly Bond, savininkė Kim's Boutique, Orland Parke. Ši jauna rūbų kūrėja neseniai atidarė savo krautuvę ir jau turi didelį pasisekimą pietvakarių priemiesčiuose. Ypač pagarsėjo per savo ruošiamas madų parodas, kuriose atsispaudo jo kūrybingumas ir entuziazmas.

„Vaikų nameliai“ ir „Žiburėlis“ kviečia visas moteris atvykti į Madų parodą ne tik pasigėrėti gražiais drabužiais, bet tuo pačiu paremti lietuvišką Montessori mokyklėlių pastangas lietuviškame vaikų auklėjimo darbe. Paroda vyks sekmadienį, vasario 26 d. Susirinkime Martinique salėje 12 val. vidurdienyje. Karšti pietūs bus patiekti 12:45 v. p.p., o Madų paroda prasidės 2 val. p.p. Bilietų kaina yra 20 dol. asmeniui. Rezervacijas jau priima Jūratė Dvilienė (832-6331), arba Dalia Žymantienė (985-3851).

Aldona Bielskienė

„Vaikų nameliu“ Chicagoje šiu mokslo metų auklėtiniai ir auklėtojos — Marytė Utz, Vida Radick ir Dome Petrutytė.

Prie Kaledų Senelio susispietę „Žiburėlio“ mokyklėlės auklėtiniai.

K. Donelaičio madų parodoje: Dalia, Rūta, Tamara, Lilė ir Kristina.

Nuotr. Rūtos Musonytės

MŪSŲ KOLONIJOSE

Racine, Wis.

VIŠNAGĖ

Šv. Rožės katalikų parapija turi įvedusi paprotį per Nekalto Prasidėjimo šventę pakviesti kurios nors parapijos narius pamaldoms ir vakarienei. Šmet tokiam pasiūlymui buvo pakviesta Šv. Kazimiero parapija. Dalyvavo gražus būrys kazimieriečių, čia gimusių ir atvykėlių, nes vakariene buvo surišta su lietuvių tautybės pagerbimu.

Kun. J. Augūnas, MIC, Šv. Kazimiero parapijos klebonas kalbėjo apie lietuviškus kalėdinius papročius. Jį papildė Louise Stankus, kuri buvo suruošusi iškarpų, nuotraukų, rankdarbių ir gintaro dirbinių parodėlę.

Rėda Plūrienė supažindino su kai kuriais Kūčių papročiais bei burtais. Ant kūčių stalo dėdama 12 valgių, prisimenant 12 apaštalių. Vidurnaktį vanduo virsta vynu, gyvuliai tarpusavyje kalba. Stalas dengiamas šienų. Laužomos plotkelės ir t.t. Dalyvavę Šv. Kazimiero par. choristai sugiedojo Marija, Marija ir Lietuvos himną.

Jaukioje viešnageje praleistas vakaras liko kaip malonus atsiminimas gilaus krikščioniško bendradarbiavimo Kristaus gimimo šventės proga.

KŪČIOS

Lietuvių Moterų klubas tęsia pradėtą tradiciją rengti bendras kūčias. Jos buvo suruoštos gruodžio 11 d. Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

Klubo pirmininkė Stasė Paukštelienė pasveikino svečius, primindama, kad praėjusieji metai vieniems atnešė

džiaugsmo ir laimės, kitiems liūdesių ir rūpesčių. Pasiūlymą, kad Lietuvos žmonės turi daugiau laisvės, kuri gal jau yra pradžia nepriklausomybės. Linkėjo linksmų ir laimingų švenčių. Toliau programą vedė Vikt. Kazemėkaitis. Padėkojo rengėjoms už suruoštą kūčias ir klebonui už svečinę. Kvietė visus melstis, kad dabartiniai persitvarkymai Lietuvoje praeitų taikingai, Dievo palaimoje.

Susikaupimo minute pagerbtos mirusios klubo narės ir tik mirusi buvusi klubo narė Marie Pūras.

Rėda Plūrienė perskaitė stebuklingą naktį apibūdinantį apsakymėlį. Petras Nekrošius paskaitė ištrauką iš savo kūrybos. Regina Dikus užsklandė paskambino Lietuva brangi.

Kun. Ant Miciūnas, MIC, Šv. Petro parapijos klebonas, Kenosha, perskaitė Kalėdų evangeliją ir palaimino maistą. visi bendrai pagiedojo kalėdinių giesmių, o jas sekė plotkelių laužymas ir asmeniškai šventiniai linkėjimai.

Scenoje grožėjosi Grasildos Mitkienės šiaudinukais padabinta eglutė.

Kūčios, teisingiau apibūdinant, vaišės praėjo iškilmingai ir pakilia nuotaika. Svečių buvo ir iš kaimyninių kolonijų, o vienas net iš Lietuvos.

Reikia reikšti pagarbą klubietėms, kad jos, įdedamos daug darbo ir energijos, palaiko gražias lietuviškas tradicijas išsivijoje.

Jurgis Milas

Genialumas – tai nepaprasta ištvėrimo dovana.

Buffon

REMKIME TAUTOS FONDĄ

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis sklaidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutalią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 – 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL 60480.
Tel: (312) 839-2511

RATU APLINK KNYGĄ!

„Dirva“ š.m. lapkričio 3 d. paskelbė iš anksto plačiai išgarsintą „Naujosios Vilties“ vyriausiojo redaktoriaus Vytauto Abraičio pasakytą žodį, pristatantį Amerikos lietuvių tautinės sąjungos išleistą knygą „Lietuvių tautininkai – komunistų kankiniai“. Vyriausiojo redaktoriaus žodį, pripažinsiu, skaičiau su smalsumu, nes man rūpėjo patirti, kagi jis pasakys apie tą skurdžią knygą. Savo laišku akstintas ja recenzuoti, atsisakiau. Tikėjau, kad kas kitas, apie ją rašydamas ar kalbėdamas, iškels jos skurdį. Betgi dabar šioji knyga nepagrįstai giriama, vaikščiojant ratu aplink jos turinį, apeinant, nutylint ydas.

Ir dabar neketinu recenzuoti šios knygos, bet tik bandau pareikšti savo pastabų dėl kai kurių jos vertintojų teiginių.

„Naujosios Vilties“ vyriausiasis redaktorius, beveik neliesdamas šios knygos turinio, o tenkindamasis tik patiu jos išleidimo faktu, pritaria Amerikos lietuvių tautinės sąjungos nuomonei, kad paskiros organizacijos vardynas (su prask, ši knyga) esąs našesnis už bendrinį: pilnesnis, tikslesnis. Tačiau „Lietuviai tautininkai – komunistų kankiniai“ nepatvirtina šio teiginio. Argi „Naujosios Vilties“ vyriausiasis redaktorius nemato, kad jo vertinamoji knyga išrankioja iš bendrinio vardyno tuos bolševikų lietuvių kankinius, kuriems yra kai (galima) prisegta leidėjo nustatytoji tautininko apibrėžtis (tautininkai, neolituani, jaunlietuvi, santariečiai), jų sąrašą mažą kuo tepapildydama ir net klaidų nepataisydama. Argi nepasigendama nė vienos ryškesnių tautininkų asmenybių, kurių nėra bendriname vardyne ir todėl turėjusių rasti vietos tariamai pilnesnėje Amerikos lietuvių tautinės sąjungos išleistoje knygoje, kai Lietuvių tautininkų sąjungos generalinis sekretorius Vincas Rastenis (išskirtas iš tautininkų vardyno, paskutines jo korektūras beskaitant), susisiekimo ministeris (neolituani) Kazys Germanas, Tauragės apskrities tautininkų pirmininkas Kazys

rėmėjams ir rėmėjoms, kurie auksa šiam kilniam tikslui. Tikimės, kad aukotojų skaičius didės.

Linkime Jums gražių Kalėdų švenčių ir laimingų ateinančių metų.

Dulys, paskutiniojo seimo narys (neolituani) dr. Jonas Gečas, Rokiškio apskrities tautininkų pirmininkas Juozas Avizonis, Tauragės burmistras Jonas Jurgilas, Šaulių sąjungos vadas Pranas Saladzius, „Jaunosios Kartos“ redaktorius Pranas Razma ir daug kitų tautininkų, nepatekusių į bendrinį vardyną. Arba vėl. Jei ex jaunlietuvi Valerija Valsiūnienė, viena pirmųjų entuziasčių Stalino ir jo kulto liaupsintojų, irkiuojama į komunistų kankinius, tai kodėl greta jos nesodinami ex voldemarininkas Pakarklis su ex jaunlietuviu Pupeikiu, nes ir jie, karui prasidejus, nešė kudišius Rusijon.

Knygos vertintojas daro tam tikras išvadas iš jos Prieduose paskelbtosios kaizin kokios anoniminės instrukcijos ištraukos, bet užsimerkia ir nemato, kad toji instrukcija stinga dokumentui privalomų duomenų, būtent: kas ir kada ją išleido, iš kur ji paimta. Taigi yra menka ir tokio „dokumento“ patikimybė. Bolševikinių instrukcijų lietuvių tautai gniūžinti buvo ne viena. Pirmąją (masinių deportacijų planą) išleido dar prieš prasidedant karui, Lietuvai tebesant nepriklausomai, 1939 m. spalio 11 d., Sovietų Sąjungos saugumo liaudies komisaro pavaduotojas trečiojo laipsnio saugumo komisaras Serov ir (pirmosios rusų okupacijos metu) bene paskutinįją (masinėms deportacijoms vykdyti) – 1941 m. gegužės 31 d. Sovietų Sąjungos saugumo liaudies komisaras Merkulov (pasirašė du NKGB kapitonai: Šeševlev ir Radionov). Laikotarpyje tarp šių dviejų instrukcijų, nuolat buvo leidžiamos instrukcijos masinėms deportacijoms paruošti ir mažesnio masto išvežimams vykdyti, kaip Paleckio su Gedvila (Merkiui ir Urbšui su šeimomis deportuoti), Sniečkaus, Zdanavičiaus, Guzevičiaus, Gladkovo, Radionovo, Pyadyšovo ir kt. Manau, ir pačiam knygos vertintojui Vytautui Abraičiui ne visai aišku, kuriai šių instrukcijų priklauso knygos Prieduose paskelbtosios anoniminės ištrauka, kuria jis bando pagrįsti savo išvadas.

Sveikintina „Naujosios Vilties“ vyr. redaktoriaus pasiūlymą išleisti aplink knygą brydė per okupuotos Lietuvos dabartinę būklę, nors apie ją pareikštos mintys tiesiogiai neliečia knygos turinio ir ne visų bus vienodai vertinamos. Vis tiek tai bene pirmas tautininkų savos politinės minties

PADĖKA

A.†A.

LIUDAS BIKNEVIČIUS

Mirė 1988 m. gruodžio 10 d. ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Noriu padėkoti visiems suteikusiems jam paskutinį patarnavimą ir palydėjusiems į Amžino Poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkoju kanaaninkui Vaclovui Zakarauskui už maldas koplyčioje, gedulingas šv. Mišias bažnyčioje ir už velionio palydėjimą į kapines.

Nuoširdžiai dėkoju visiems ir visoms, kurie aukojo mišioms ir man pareiškė užuojautą didelio liūdesio valandoje. Dėkoju šaulių rinktinei už garbės sargybą, gausiai dalyvavusiems palydint velionį ir kapines ir šauliams karsto nešėjams.

Dėkoju organizacijoms: Marquette Parko lietuvių bendruomenei, Namų savininkų ir Pensininkų draugijoms.

Dėkoju už brangių, jautrių atsisveikinimo žodžių V. D. šaulių rinktinei Krivulei ir Marquette Parko namų savininkų draugijai.

Ačiū laidotuvių direktoriui S. C. Lack už malonų ir nuoširdų patarnavimą.

Nuliūdusi žmona

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TEL. (312) 238-9787

1989 m. KELIONĖS Į LIETUVĄ

1. Balandžio 27 - Gegužės 15
2. Gegužės 15 - Gegužės 31
3. Birželio 12 - Liepos 01
4. Birželio 14 - Liepos 01
5. Birželio 26 - Liepos 12
6. Liepos 11 - Liepos 30
7. Liepos 24 - Rugpjūčio 09
8. Liepos 29 - Rugpjūčio 16
9. Rugpjūčio 01 - Rugpjūčio 16
10. Rugpjūčio 21 - Rugsėjo 06
11. Rugsėjo 12 - Spalio 01
12. Spalio 03 - Spalio 16

Maskva 1, Vilnius 15, Maskva 1
Maskva 1, Vilnius 11, Maskva 2
Maskva 1, Vilnius 15, Leningradas 2
Maskva 1, Vilnius 15, Maskva 0
(Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė)
Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Helsinkis 2
Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1
Maskva 2, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1
Maskva 1, Vilnius 15, Maskva 1
Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1
Maskva 2, Vilnius 10, Ryga 2, Maskva 1
Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1
Maskva 1, Vilnius 10, Maskva 1

KAINOS BUS PASKELBTOS VĖLIAU. Galimybė Lietuvoje aplankyti norimas vietas.

Registracijai ir informacijai skambinkite 1-312-238-9787.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškviatimo iš Lietuvos dokumentus ir parūpina lėktuvų rezervacijas atvykimui į Ameriką. Taip pat darome nuotraukas vizoms ir pasams.

APLINK MUS

x „Draugas“ neįsėis antradienį, gruodžio 27 d., nes pirmadienį dėl Kalėdų antros dienos šventės nei redakcija, nei administracija, nei spaustuvių nedirbs. Antradienį dirbs visi kaip paprastomis dienomis. „Draugo“ naujas numeris po Kalėdų išėis trečiadienį, gruodžio 28 d. Šeštadienį, Kūčių dieną, bus uždaryta ir „Draugo“ administracija.

x Vaclovas Kleiza, Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje, jis pats ir jo darbas konsulo pareigose yra plačiai aprašytas „The Milwaukee Journal“ gruodžio 18 d. laidoje. Rašo redakcijos narys Tim Cuprisin. Žurnalistas turi progą iškelti Pabaltijo tautų gyvenimą okupacijoje, dabartinius įvykius, išsivystę rūpesčius ir pastangas įsigyventi svetimoje žemėje.

x „Chicago Tribune“ gruodžio 22 d. laidoje laiško skyrius išsėdėjo Jono Kauno laiška, kuriame jis aiškina apie Pabaltijo tautų užgrobumą prieš 48 metus ir dabar. Nors ir Valtysbės departamentas skelbia, kad prie M. Gorbaciovo pasikeitė žmogaus teisės, jos nepasikeitė Pabaltijo tautos ir kitose 14 respublikų. Metodai skirtingi, bet tikslas yra tas pats.

x Metropolitan Operos transliacijoje šiandien 12.30 val. popiet bus galima girdėti iš New Yorko, tiesiai iš scenos dainuojamą Humperdinco operą „Jonukas ir Gretutė“. Pagrindines partijas atlieka sopranas Judith Blegen ir mezzosopranas Frederica von Stade. Diriguoja Christof Perick. Dainuoja ir vaikų choras.

x Anglijos Lietuvių klubas, Chicago, Ill., Kalėdų švenčių proga per valdybos nari Kazi Rožanską įteikė „Draugui“ 25 dol. auką. Nuosirdus aciu.

x Albinas Batavičius, atvykęs iš Lietuvos, ieško savo dėdės Stanislovo (Petro sūnaus) Batavičiaus šeimos. Stanislovas gyveno Čikagoje 1935 m. Turėjo sūnų ir dukrą. Gimęs apie 1896 m. Tauragės apskr., Sutkų km. Žinantieji apie tą šeimą, prašomi skambinti A. Batavičiui: 617-269-0993.

(sk)

x KASA Liet. Fed. Kredito Unija linki visiems linksmų šv. Kalėdų ir pelningų N. Metų! Čikagos skyrius neveiks pirmadienį, gruodžio 26 d., šeštadienį, gruodžio 31 d. ir pirmadienį, sausio 2 d.

(sk)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

x American Rarities Coin Corp. auksinių ir sidabrinių monetų krautuvių, 8529 S. Harlem, Burbank, IL, tel. 430-9686. Valandos: kasdien 9 v. ryto — 6 v.v., šeštadieniais 10 v. ryto — 5 v.v. Perkamė, parduodame ir veltui įvertiname visokias auksines ir sidabrines monetas. Mokame aukščiausią kainą. Lietuvis profesionalas, Robertas Lalas jums mielai patars ir patarnaus.

(sk)

x Ateitininkų kūčios buvo gruodžio 18 d. Jaunimo centre. Prasidėjo šv. Mišiomis. Po to buvo puiki vakarienė, kurią gamino O. Norvilienė su talkininkėmis. J. Damsienė vadovavo vaidinimui „Kūčių nakties sapnas“, kuriame pasirodė nuo mažųjų snaigų iki gerai deklamuojančių eilėraščių ir puikiai vaidinančių suaugusių vaidmenis. Dalyvių buvo pilna salė. Visi kūčiomis buvo patenkinti, nes galėjo dalyvauti nuo seniausių iki mažiausių.

x Švenčių dovanoms „Draugo“ administracijoje perkami tautiniai drožiniai ir šiuo metu naujai išėjusi dr. Sauliaus Sužiedėlio gerai parašyta puikiai iliustruota ir „Our Sunday Visitor“ leidyklos išleista knyga „The Sword and the Cross“. Knyga turi 246 psl.

x Šv. Antano parapijoje, Cicero, Kalėdų dieną prieš lietuviškas Mišias 10.30 v.r. kartu su sol. Egle Rūkstelyte-Sundstrom bus giedamos kalėdinės giesmės, kurioms vadovaus parapijos choras. Ciceriečiai ir svečiai yra kviečiami rinktis jau 10 val. į bendrą kalėdinių giesmių giedojimą.

x Jaunimo centro kavinė gruodžio 25 d., Kalėdų dieną, ir sausio 1 d., Naujų Metų dieną bus uždaryta. Jaunimo centro valdyba sveikina visus savo lankytojus ir linki jiems gerų švenčių.

x Chicago akademikai gruodžio 25 d. rengia kalėdinius šokių Jaunimo centro didžiojoje salėje jaunimui. Gros Vyčio orkestras. Šokiai prasidės 8.30 val. vak. Jaunuoliai turi atsinešti I.D. korteles. Visi kviečiami dalyvauti. Šokiai baigsis 1 val.

x Petras Menkelėnas, Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalėdinių atsiuntė 50 dol. auką ir palinkėjo visiems gražių šv. Kalėdų ir laimingų Naujų 1989 Metų. Nuosirdus aciu.

x Lietuvoje tinkami Toshiba V83CZ video rekorderiai tik už 375 dol. Geros kokybės, su visais reikalingais pritaikymais. Priedo — penkios tuščios, pirmos rūšies, dažnam naudojimui Fuji T-120 kasėtės (120 min.) už 20 dol. Galima užsisakyti užnešančią įstaigą, paštą arba telefoną. Patogiai pristatoma į namus visoje Amerikoje per UPS sistemą, taip pat siunčiama ir į Lietuvą. Šiais ir visais video reikalais kreiptis į: International Historic Films, 3015 W. 59th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-436-0038. Vedėjas Petras Bernotas.

(sk)

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New York'e, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžantiems į Lietuvą. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.

(sk)

x Norman Burstein, žinomas kailininkas, parduoda kailinius su didele nuolaida lietuviams. Skambinti vakarais: 677-8489.

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

(sk)

Lietuvos generalinis konsulas Vaclovas Kleiza (stovi pirmas iš dešinės), Asta Kleizienė (sėdi pirmoji iš dešinės) su svečiais.

Nuotr. J. Tamulaitis

IŠ ARTI IR TOLI

ANGLIJOJE

— Gruodžio 20 d. Nottingham, Anglijoje, vėžio ligos pakirstas mirė ekonomistas, visuomenininkas ir žurnalistas a.a. dr. Stasys Kuzminskas. Bus laidojamas gruodžio 28 d. Vėlinis buvo patriotas, iki pat gyvenimo pabaigos nuoširdžiai rūpinęsi Lietuvos reikalais.

x Birutė Vindašienė ir Ona Daniusevičienė, Palos Hills, Ill., sveikina visus artimuosius ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujų 1989 Metų proga, linkėdamos gausios Dievo palaimos.

x Suvalkiečių draugija švenčių proga atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką, linkėdama visiems spaudos darbuotojams sveikų ir laimingų Naujų 1989 Metų. Nuosirdus aciu.

x Ona Dainienė Chicago, Ill., sveikina savo draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir linki visiems sveikiaučių 1989 Naujų Metų. Vietoj kalėdinių atvirukų „Draugui“ aukuoja 25 dol.

x Elena ir Vytautas Vidugiriai, Palos Verdes, Cal., sveikina savo draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga, linki laimingų ir sveikų Naujųjų 1989 Metų. Vietoj kalėdinių kortelių aukuoja „Draugui“.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

(sk)

x Dėmesio! Jeigu nuosietės pirkti ar parduoti namą Cicero, Berwyn, Riverside, Westchester ar kituose vakariniuose priemiestiuose, kreipkitės į Alex Realty, 5727 W. Cermak Rd., Cicero, IL. Tel. 656-2233. Įstaičiai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus Viktoras. Viktoras Šatas — profesionalas nuosavybių apkaunuotojas. Įvertina palikimus. Jo patarnavimu naudojasi bankai, taupymo bendrovės ir privatus asmenys. Jeigu mes negalim parduoti: mes galim patys nupirkti!

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. V17-7747.

(sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523-9191.

(sk)

nimo pabaigos nuoširdžiai rūpinęsi Lietuvos reikalais. Ypač siejojos Mažosios Lietuvos likimu. Dr. St. Kuzminskas buvo dinamiška asmenybė ir per ilgą 87 metų savo gyvenimą Lietuvoje, Vokietijoje ir Anglijoje dalyvavo lietuvių visuomeniniame, politiniame ir kultūriniame lietuvių gyvenime. Priklausė valstiečių liaudininkų partijai. Dr. St. Kuzminskas, 1923 m. baigęs Berlyno aukštąją prekybos mokyklą, Lietuvoje dirbo įvairiose atsakingose pareigose: Kooperacijos banke, Finansų ir žemės ūkio ministerijoje, Užsienio reikalų ministerijos ekonominio departamento direktorium, Lietuvos pasiuntinybės prekybos patarėju Berlyne. Pokario metais Vokietijoje buvo lietuvių atstovas prie UNRRos Flensburgo. Emigravęs Anglijon, dirbo britų darbo ministerijoje, buvo soc. globos valdininkas Nottinghamo apygardai, britų karo aviacijos kolegijoje dėstė svertimas kalbas.

JA VALSTYBĖSE

— Colorado Lietuvių Bendruomenės apylinkė vasario 16 — Lietuvos Nepriklausomybės šventę rengiasi paminėti ateinančių metų vasario 26 d. Moterų klubo patalpose. Omahos „Aušros“ šokėjai atliks meninę programą.

— Kun. dr. Kornelijus Bučmys, „Darbininko“ vyriausias redaktorius, Kalėdoms išvyko į Dayton, Ohio, pagelbėti Šv. Kryžiaus parapijos klebonui kun. Vaclovui Katarškiui. Jis praves lietuviams prieškalėdinį susikaupimą.

— Arūnas Bukauskas baigė Pratt dailės institutą ir gavo bakalaurą laipsnį. Jis žada toliau studijuoti ir įsigyti meno magistro laipsnį.

Jaunimas neša dovanas vyresniesiems Seklyčioje

LITUANISTIKOS KATEDRA KVIEČIA Į ISTORIJOS SEMINARĄ

Dr. Rasa Mažeikaitė praves 10 savaitių seminarą: **Europos paskutinė neištirta zona: Lietuva viduramžiuose.** Lith. 399, Independent Study.

Lietuvių spaudoje ir mokyklose viduramžių Lietuvos istorija dažnai pristatoma senoviškai, romantiškai, nerealiai, be ryšio su bendra Europos istorija. Pagoniškai Lietuvai „pagražinimų“ nereikia — ji ir taip didinga ir įdomi.

Viduramžių Lietuva, galinga valstybė, užimanti visą šiaurės rytų Europos pasienį, galutinai nepriėmė krikščionybės iki 1387 metų. Iki tada lietuviai turėjo savo religiją, tikėjo į daugelį dievų. Visa Europa išėjo į šventą karą prieš šiuos paskutinius pagonis, bet Lietuvos di-

dieji kunigaikščiai sugebėjo gudria politika ir nuožmia kova apginti savo kraštą ir net išplėsti jį į didžiausią valstybę Europoje viduramžių pabaigoje.

Šis seminaras koncentruosis į diplomaciją, krikšto derybas, karinę strategiją ir socialinę sistemą. Studentai turės progą studijuoti ir diskutuoti istorinius dokumentus ir prisidėti prie rytų Europos istorijos, kuri dabar peršaoma istorikų Sovietų Sąjungoje ir kituose kraštuose, ryškinimo.

Seminaras vyks vieną kartą savaitėje nuo 6 iki 9 val. vakaro. Registracija 1989 sausio 4-6. Keturių kreditų kursas.

Norintieji daugiau informaciją prašomi skambinti: 996-4412 arba 423-4743.

Lituanistikos katedra

Kr. Donelaičio mokyklų madų parodoje vyrai aptarnauja moteris. Iš kairės: Aras Lintakas, Viktoras Martinka ir E. Paulius.

Nuotr. Rūtos Musonytės

atvykstant Kalėdų seneliui pas mokyklos mokinius.

x Hamiltono lietuviai prieš dvidešimt penkerius metus įsteigė Medžiotų ir žūklautojų klubą, pasivadinusį pl. J. Giedraičio vardu. Pirmasis valdybos pirmininkas buvo A. Liūdžius. Dabar pirmininkas nuo 1972 m. yra J. Stankus. Klubas nusi-pirko žemės ir įstaisė šaudyklą, o kiti gali vasaromis praleisti gražiame ore atostogas. Ateinančių metų sausio 28 d. Medžiotų ir žūklautojų klubas rengiasi paminėti savo gyvavimo šimtmetą.

— Kanados Lietuvių Bendruomenės švietimo komisija išsuntinėjo apylinkių valdyboms laiškus, prašydama padaryti rinkliavą ar iš savo kasos skirti Vasario 16 gimnazijai remti ir sudėgusios pilies atstatymui. Taip pat prašo tėvus siųsti savo vaikus bent vieneriems metams į Vasario 16 gimnaziją mokytis.

— Kanados Lietuvių fondo tarybos susirinkimas buvo gruodžio 10 d. Toronto Lietuvių namuose. Buvo pasveikintas buvęs pirm. H. Lapas, paskirtas generalinio konsulo Toronto padėjėju. Dr. P. Lukoševičius paruošė statuto papildymą, jam padėjo adv. J. Kuraite-Lasienė ir A. Pacevičius. Tarybos pirm.

dr. A. Pacevičius padėjo valdybos pirm. H. Stepaičiui už gerai atliekamą darbą ir dr. P. Lukoševičiui už statuto papildymo paruošimą.

— Lietuvių Katalikų moterų Lietuvos Kankinių par. skyriaus metinė šventė buvo gruodžio 11 d. Įdomiai kalbėjo žurn. Antanas Šileika. Vietoj pasitraukusios pirmininkės Genovaitės Trinkienės išrinkta E. Girčienė. Renginiui vadovavo A. Augaitienė.

— Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimas Priskelimo parapijoje prasidės tuoj po Naujųjų Metų. Jau dabar reikia vaikus registruoti.

x Lietuvos Kankinių bažnyčioje adventinį susikaupimą gruodžio 17 ir 18 dienomis pravedė kun. Liūdas Januška, OFM. Jis laikė pamaldas ir klausė išpažinčių.

— A. a. Albina Dūdienė, 87 metų amžiaus, palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse. Pamaldos buvo Lietuvos Kankinių parapijos bažnyčioje.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniai ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą